

MAGYAR KURIER

Bécsből, Pénteken, Július' 7-dikén, 1820.

Frantzia Ország.

Folytatása a' Frantzia lármáktól kiadatott tudósításoknak: —

A' melly tudósítást ezen tárgyról a' Monitör kiadott nem oly nagyon a' lázszatók célzását magyarázza, mint inkább a' megtörtént dolgokat Historiálegymásbólvaló folyással beszéli elé: — „Már Május' elején tudósítatva vala (ugymond) az Országglószék, hogy meg van határozva, hogy a' Kóvetek' kamarája körül összeseregések történnyenek, 's hogy az ezekre való meghívásúl a' Válosztási törvény felett való vetekedéseknek elkezdődése szolgaljon. A' Kormányozók mindeknek felette a' törvényes és orvosi iskolákban tanuló ifjak' elméjét iparkodtak feltüzelní, azt akarván véghez vinni, hogy a' kamarában folyó vetekedéseknek kiülről való mozgattatást is szerezhessenek, még pedig úgy, hogy ezen iparkodást a' Departamentekre is kiterjesztessék. Az Országglószék ily környüállások közt első kötelességének azt tartotta lenni, hogy a' Kóvetek' kamarájának tanácskozásait ezen veszedelmes mozgatók ellen bátorságba helyheztesse. Erre nézve Marschal Oudinotnak még Május' 14-dikén parancsolatot adott, hogy a' nemzeti őrző sereg' strázsa csoportjait a' Kóvetek' gyűlésének palotája körül számossítsa. Egyszersmind a' két nevezett iskolák' Dékányai is figyelmetessé tétettek; hogy az ifjak' közt folyó mester-

kedésekre legyenek vigyázattal. Junius' 16-dikán, a' mondott tárgy felett való tanácskozás' 2-dik napján, vetek legelőbb összecsoportozást észre; e' történt a' Kóvetek palotája oszlopos bemenetele körül. Előbb nagyon csekély volt az összegyülekezés, de naponként számosodott. Még ekkor tanulók nem mutatták magokat a' seregben; többire mind olyan emberek szemléltettek megjelenni, a' kik eddig nagyon keveset gondoltak a' törvényhozással; 's most ezek heveskedtek leginkább; így beszélgettek: „Ha a' kamara megerősítendő is a' Válosztási törvényjóvállást, vissza tudják azt vetni a' Departamentek.“ — Még ekkor csak a' Tisztviselő karok vették észre ezen összeseregéseket. Hogy a' közönségnek eleintén szemébe nem tűntek, onnét lehet megmagyarázni, hogy az összegyülekezés mindenkor estvéli 5 's 6 óra között esett 's a' Kóveteknek eloszlásokig tartott, midőn közönségesen minden este sok nép szokott a' palota' elejébe gyűlni. Csak Máj. 30-dikán és 31-dikén kezdett szembe tűnni a' tolongás' tulajdonsága. Már ekkor ebéd után két órakor elkezdődött az összeseregés; már most tanulók is sokan mutatták magokat; a' tolongók vakmerőbbek kezdeitek lenni; a' Liberális Kóvetek' neveiről dicséretes, az ezen ülések alatt a' személyes bátorságra 's a' nyomtatási szabadságra nézve kijött megszorító törvényekről pedig nem ily beszédek folytatódtak. Mikor Chavelin

megérkezett 's eltávozott, néki mindenkor
bra vo! kiáltatott; voltak a' kik ötöt már 31-
dikben karjokon akarták haza vinni, de még
is megelégedtek csak illy kiáltozások közt
haza kísérni: Éljen Chauvelin! Éljen
a' Constitútzió! Ekkor vétetett leg-
előbb észre, hogy az utóbbi kiáltás lé-
gyen az öszszeesatolódás' kiáltó szava.
Jun. 1-50 napján a' nagy eső miatt nem
lehetett tökéletesen megújítani ugyan
ezen játékot, de Chauvelint még is haza
kísérték. Annál hamarabb hozzá fogtak
a' tolongók Jun. 2-dikán az öszszegyüle-
kezéshez 's annál nagyobb számmal gyül-
tek össze. Már ekkor nem is állapodtak
meg egy helyen, hanem így kiáltozván:
Éljen a' Constitútzió! a' piacon le's-fel
nyargalódtak. Mások így feleltek: Éljen
a' Király! Ugy látszik, 's a' kamarában
folyt beszédekből is a' jött ki; hogy vala-
mi ifjú emberek, kik a' Chauvelin' gya-
log hintaja mellé tolaokdtak, ötöt arra
akarták kényszeríteni, hogy ő is az utol-
sót kiáltsa; de a' más rész ellentállott. Az
alatt megérkeztek a' nemzeti őrző sereg'
strázsáji 's a' béketisztek, 's helyreállít-
tották a' csendességet, 's elejét vették a'
verekedésnek, a' melly különbben el nem
maradott volna. Tudtára esvén a' Tiszti-
karnak, hogy micsoda megbántódlás tör-
tént Chauvelinen, azonnal vizsgálódást
rendelt 's a' vigyázási intézeteket kettőz-
tette. A' tanulók azonközben kiraggatott
ezédulák által is ingereltetvén, a' követ-
kezett napon még nagyobb számmal ál-
lottak ki a' sikkra; azon fiatal emberek,
katonatisztek, kik 2-ikban estve a' Chau-
velin' kísérelőjé közt magokat az: Éljen a'
Király! kiáltás által megkülömböztették
vala, hasonlóképpen nagyobb számmal
állottak ki. A' XV-dik Lajos' piacza vala
az öszszegyülekezés' helye. Sok ifjú ka-
tonaszennélyek, kik a' becsületnek fére-

magyarázása által megcsalattatván, a' Po-
litziai fő tisztség' munkájába avatták hi-
vatlanul magokat, ütéshez való készület-
tel, páltzákkal állottak ki. A' két részről
való mérgelődés legnagyobb grádicsra há-
gott. A' két rész nem soká két különös
csapatba formálta magát; mellyek egy-
inást szidalmazva gázolták, verték; a'
melyből sok csendes polgárok is részesít-
tetek, 's minden egyéb büntetésreméltó
kiáltások hallattak, kivéren e' kettőt, a'
minek minden Frantzia szívében szentnek
kellene lenni, tudniillik a' Királyt és
Constitútziót — 's ezen zürzavarban tör-
tént az is, hogy némelly Követek a' ta-
nácskozásból éppen ekkor szélyel oszól-
ván 's a' verekedők közé érkezvén, 's ezek
a' Követi karakterrel nem gondolván, ezek
közül is néhányakkal rútul bántak.

Ezen környüllállások között még ed-
dig nem leheté egyebet tenni a' Politzia'
embereinek, hanem csak, hogy a' láz-
zasztók közé vessék magokat, 's közül-
lök a' hevesebbeket fogságra vigyék; ed-
dig bajos vala kiszabni azon határt, a'
melly között magát a' Politzia' emberei-
nek tartoztatni szükséges volt, hogy a'
fegyveres erőnek a' képviselői kamarához
illy közel való használása által magára
szemrehányást ne vonnyon; ezen kör-
nyüllállásoknak tekintése okozta, hogy
mind eddig csak közönséges bátorságnak
eszközeit akarta használni. Azonban a'
tolongások naponként nevedtek, an-
nyira, hogy a' Thuillieria' rostélyos ajta-
jit 's kapujit be-kellert zárni, 's az embe-
reket a' XV-dik Lajos piaczáról el kellett
kergettetni; hanem az innét elkergette-
tett sokaság a' helyett hogy haza oszlott
volna, a' Caroussel piaczára gyülekezett.
Illy vakmerő tolongásnak szükségessé vá-
rosz következéseinek kellett lenni. Egy
strázsa csoport egy ifjú embert, ki igen

hevesen kiáltozott, elfogott vala; ezt a társai ki akarták szabadítani; a' tolongásban az egygyik strázsának a' puskája elcsúszott, s egy Lallemand nevű ifjat megsebesített, a' ki néhány óra mulva meg is halt. Már ekkor nem lehetett tovább biztontalankodni a' Politzianak; látni való vala hogy az erőszakot erőszak által kell viszsza verni. Kemény Politziai rendelések hirdettettek ki. Azonban több felől érkeztek tudósítások a' Politziahoz, hogy a' külső városokban felkelés organizáltak, hogy a' kézműveseknek s egyéb efféléknek fellázasztatását munkába vették. De látták a' láziasztók, hogy azon indító okok, mellyek a' tanulóknak feltűzésítésére elegendők valának, nem elég megfoghatók a' por-sorsú népnek. A' rozsza akarata ennek fellázasztására is hamar talált fogást. A' külső városi kézműves s kereskedő ifjaknak nem beszéltek a' láziasztók semmit a' Választási törvényről: hanem inkább a' XV-dik Lajos s a' Caroussel piaczeiken pénteken és szombaton előfordult történeteket terjesztettek olly színben elejikkbe, hogy az által a' tudatlan ifjúságot a' hatonaság s az Elöljárók ellen felingerelhessék. A' Jegyveres seregek vezérjeikről azt beszéltek, hogy nagyon rút nyilatkozatásokra fakadtak volna, éppen mint a' revolúzió elején cselekedtek volt az akkori láziasztók. És ha szintén most, célzásokat csak nagyon kevés mértékben értek is el, csakugyan most is lett valami kevés foganatja ijarkodásoknak. A' következő napon már dolgoz s egyéb olly embereket is lehetett szén lélni a' tolongók között, kik ott addig még nem mutatáltak volt magukat. Junius 5. dikén nagyon megcsodáltak a' XV-dik Lajos piacznán a' tolongók, s nyilván lehetett látni, hogy a' sokaság nem csak azokból az elementumokból áll, mellyekből azelőtt

állott. Így kiáltoztak: Eljen a' Constitúzió! Eljen a' Szabadság! A' Királyi familiát is sértegető kiáltások hallattattak, de csak egyenként. Még ez is hallott Eljen a' Császár! (A' többi a' jövő kedden következik).

Spanyol Ország.

Itt néhány napoktól fogva csak a' Cortesi gyűlés elkezdődéséhez való készületek foglalatoskodtatják a' közönség figyelmét. A' Követei Junius 26. dikán akartak első közönséges gyűlést tartani; másodikát Julius 1. s, harmadikat 6. dik napján. De ezek csak készülő s arra való ülések voltak, hogy a' Követei bizonyoságlévelei s az ököveit tulajdonságaik megvizsgáltsanak, s hogy a' Gyűlésnek Elölülő, Vice-Elölülő, s 4 Titoknokok válogatassanak — s mind ezek után a' Gyűlésnek 22 tagjai 2 Titoknokokkal a' Királyhoz mennyenek megmondani: Hogy a' Cortesek installáltatva vagynak, s az ő Elölülőjük ki van választatva. — A' Tanácskozások 9. dikben kinyitattak. A' Király kinyitó beszédnek tartása után a' Sacedoni ferdőre veszi útját, hova minden esztendőnként el szokott menni.

Az utóbbi tudósításoknak útnakindulásakor még csak valami 40 Követei érkeztek volt meg Madridba, kik most az egygyiknél majd a' másiknál gyűltek össze magános tanácskozásra. Egyebek között azt a' határozást tették, hogy mihelyest a' közönséges gyűlés organizálódik, azt a' jóvallást vegyék fontolás alá, hogy azon 69 személyek ellen, a' kik 1814. ben a' Constitúciónak eltöröltetését kívánták, perinditássék. — Még, mint látszott, nem volt végképpen meghatározatva, hogy hol tartassanak a' közönséges ülések. Nénellyek úgy beszéltek, hogy Madrid

mellett Alcala de Henares nevű városkában fognának tartatni. Mások úgy beszéltek, hogy Madridban az a' szála, melyben a' Kortések a' magok gyűléseket 1814-ben tartották, azelőtt templom-lé-
vén 's a' Cortések' eloszlattatása után ismét templommá tétettetvén, most ismét a' gyűlés-szálájává fogna tétettetni. — és, minthogy a' kincstár nagyon ki van ürülve, Madrid már 500,000 Reálokat adott volna ezen szála' készüléteire.

Azt a' hirt, hogy Leon szigetén a' Gen. Freyre' megszabadíttatása végett mesterkedések véteitek volna észre, csupa költeménynek lenni hirdeti a' Madridi Miscellanea. — A' Leon szigetén lévő armáda, melynek még most is Quiroga a' fő vezére, 12,860 emberből áll. Elölálló csapatját Gen. Rigó vezérli.

Azon Athenaeumban, a' melly Madridban felállították, a' Státus' gazdálkodásának taníttatására is Cathedra rendeltetett. — Majd minden Spanyol városokban Szabad-Közmives társaságok formáltatnak, melyre nézve, hogy a' Regulázattabbakba való beállítás nehezebbé tétetessék, ezeknek elintéztetésekre különösebb rendszabások készítették. Mind a' Regulázttatott mind a' nem-Regulázttatott Lozsiknak közép pontja Madridban van.

Arragonia, Asturia, Gallitzia, Navarra és San Fernandó tartományok' Jun-tájinak Madridban lévő Biztosaik, megtudván, hogy az a' hir kezdene szárnyalni, hogy ezen tartományokban oly indulat uralkodna, a' melly szerint ezek Respublikai Országlást akarnának magoknak vá-
losztani, azonnal egy hathatós nyilatkozatást terjesztettek a' Király' elejébe, melyben kijelentették, hogy azok, kik őket Madridba küldötték, a' Király' Fels. személye 's a' Constitúció által mérsékelte-tett örökös Monarkhiai Országlás' eránt,

telyes és ingadozás nélkül való hűséggel viseltetnek 's fognak mind örökké visel-tetni.

Török Birodalom.

Miben legyen a' Janinai Pascha állapotja, erről igen kevés valóságot irhatunk. Valami levelek szerint, mellyeket Ankonai kereskedők Epirusból vettek, a' régi Amphissa városát, melynek mostani neve Salona, nagyon szomorú sors érte volna. Ezen város a' Janinai Pascha-ság' kerületében esvén 's abba nem régen a' Török Császár seregei bemenvén, mi-helyest ezt a' pártos Pascha megtudta, éj-tzakanak idején nagy számú sereggel a' várost meglepte, 's oda bemenvén kato-náit jól felpálinkáztatta, 's az egész vá-rost hardra hányatta 's felprédáltatta. — Hanem illy dolognak elhívetésére még bizonyosabb tudósítások kívántatnak. — Ugyan ezen tudósítások szerint a' Korfui tengeren olázkodó Török hajók valami Livornóból oda evezett hajót elfogtak vol-na, melly a' Janinai Pascha's számára való hadi készülétekkel lett volna terheltetve. — hanem ennek a' hírnek is kell még a' megvalóságosulás. — Egyéb Paschák kö-zött, kiket a' Török Császár ezen rebel-bis Pascha ellen rendelt, a' Skutari Pa-schát is emlitik, hogy 20,000 emberek-
kel ellene küldetett volna.

Nagy Britannia.

A' Királyné' ügyének kimeneteléről még ma se' irhatunk semmi bizonyost. Junius' 20-dikán oly jelentést vittek Lord Liverpool a' felső és Lord Castlereagh az alsó házba, hogy a' Király' és Királyné között az ő Biztosaik által folytatott al-
kudozásoknak nem lett kívánt kimenete-

le. Egyszersmind azon Aktákat is a két házak elejébe terjesztették, mellyek ezen alkudozásokat magokba foglalják. A Lord Liverpool jóvállására a felső ház Junius 23-dikáig az alsó a Lord Castlereaghéra 21-dikéig elhalasztották az ezen egyenetlenkedés felett való további tanácskozásokat; melyben Brougham a Királyné Fő Prokurátora is megegyezett, így szollván: „A nemes Lord (Castlereagh) nem sajnálhatja telyességgel inkább, mint én, azt, hogy ez a két Felsőes Személyek között való egyenetlenkedést illető alkudozás jó kimenetel nélkül félbe szakadott. Én nem hiszem, hogy e miatt azon Felsőes Személyre, kinek tanácslására ki-neveztetni nekem volt szerencsém, a gyalázatnak legkissebb árnyéka háromolhatna: hanem, midőn ezen nyilatkozatást teszem, kérem ezen házat, hogy ne gondolja, hogy én ebből azt a következtést csinálnám, hogy: tehát ezen alkudozásoknak rossz kimenetelekért a másik Felsőes Személyt (a Királyt) lehetne okozni. Nem lehetetlen az, hogy ezen dolognak egyéb különösségei között még azt is feltalálni fogja ezen ház, hogy ezen alkudozások füstbemeneteléért, szemrehányást egygyik rész se érdemel.

Meghatározatván ekképpen, hogy ezen terhes ügy a felső és alsó hazekben a feljebb irt napokon minden további várokozás nélkül közönséges vitatás alá vétetessék, ekkor az emberiség-szeretetről híres Wilberforce Jun. 20-dikán még egyszer felállott az alsó házban, 's jelentette, hogy ő a következő napon még egy jóvállást akar tenni a Királyi familiában támodott egyenetlenkedésnek szép módon lehetősélcsendesítettésére. Hanem azt, hogy micsoda jóvállást akar tenni, még ekkor telyességgel ki nem akarta

nyilatkoztatni. Sokan sürgették, de ki nem mondta gondolatját.

A Jun. 21-dikén-tartatott ülésben tehát nagy kívánsággal várták mindenenk, hogy mit fog ezen emberbarát jóvallani, micsoda közép útát gondol a kívánt célhoz való eljuthatásra, de ekkor se elégitette ki a közönséges várokozást. Későre menvén-be a házba, azt mondotta, hogy tegnapról fogva olly változások adták elé ezen ügyre nézve magokat, a mellyek miatt neki is némelly változtatásokat kell tenni tárgyozott jóvállásán, melyre nézve kérte képviselő társait, hogy legyenek még egy napi türedelemmel, a melyre Castlereagh is reá állott. — Ugy itél a közönség, hogy Wilberforce azt akarja jóvallani, hogy a Parlamentum határozza-meg, 's ezen határozása szerént tegye bizonyossá a Királynét, affelől: Hogy a Parlamentum telyességgel nem tartja a Királyné becsülete 's méltósága megsértettetésének, ha ő Felsőes a templomi közönséges imádságokból kihagyatják. — Mondják, hogy értésére esvén a Királynénak a Wilberforce szándéka, tulajdon kezével írott levele által tudtára adta neki azért lett elbámulását: Hogy egy illy Orthodoxus és buzgó vallású Anglus Képviselelő azt jóvasolhatja egy Anglus Királynénak, hogy népének érette való imátkozásáról mondjon-le. — Mondják, hogy Broughamot elbocsátotta volna a Királyné a maga tanácslóji közül; sőt többet is mondanak, t. i: hogy kinyilatkoztatta volna a Királyné, hogy az alsó házba maga személylesen bemenvén, arra fogja ezt kérni, hogy: vagy indíttson nyilvánágos pert ellene, vagy adja-meg minden jusait, a miket, mint Angliai Királyné, megkivánhat.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é c s.

Gróf Erlachsteini Hohenwart Fejedelmi Érsek, Magyar Mágnás, az Austriai Császári Leopold Rend' Nagykeresztese és Praelátusa, minckutánna lelki pásztori munkás, példás kegyességű, minden lívelehez lebozsátkozó, papi buzgóságára nézve dicső életét 90 esztendőre és 2 Lónapokra terjesztette volna, Jun. 30-dikára viradó éjjel meghalálozott — s az ájtatos nézésre való két napokig tartott kitétetetés után, Julius' 3-dikán fényes halotti pompával eltemettetett.

Magyar Ország.

Méltóságos Rákosi Boros Lajos Ur, a' Sz. István Apostoli Király Rendének Vitéze, Udvari Tanácsos, a' Fels. Magyar Udvari Cancellariának Referendarius-a, és a' Palatinális Cancellariának Directorá, életének 83-dik, és szolgálatjának 61-dik esztendejében, Budán Junius 24-dikén hosszas betegeskedése után kimúlt e' világból. Még Battyáni Palatinus alatt lépett szolgálatba, s valamint a' hazának ezen nagy oszlopa, úgy a' későbbre következett Fő-Igazgatók, t. I: Albert Kir. Helytartó H., Sándor Fő Herczeg Palatinus, és mostan dicsősségesen Kormányozó Cs. Fő Herczeg, és Nádor Ispány is különös figyelmetességgel s bizodalommal viseltettek eránta. Mint szorgalmatos derék Tisztnek, bölcs Előljárájának, és különös jó szívi férfúnak emlékezete mindenkor tisztelethen fog maradni. Jun. 26-dikán minden rendű fő Uraságóknak kérésével, rangjához méltó, szomorú pompával, a' város-fő templomának kriptájába tétellett-le.

P. M. Lieutenant Méltóságos Hertelendy Gábor Ur, Mária Therezia Rendének Vitéze, és Osztályos Generális Gyönyösön Jun. 16-dikán estve 10 óra tájban életének 78-dik esztendejében dicsősséges vitézi pályafutását elvégezte. Nagyobb illendőség végett a' város Tanácsházában Generális Uniformisba öltöztetve tételtek ki a' nézésre. Negyed napon délután Fő Tisztelendő Sebők Ferencz Prépost, Fő Esperest, és Gyönyösi Plébánus Ur által vitetett véghez díszes eltemettetése, a' mellyen a' Nemes Eszterházy Regementnek Egerkől által jött Bataliona, és a' Nádor Ispány Huszár Regementnek három osztályai, mellyeket maga Gróf Hódicz Obester vezérlett, tettek tiszteletet, és sírjánál végső lövéseket.

Nemes Csanád Vármegyében Május 30-dikán, és 31-dikén Mélt. Muslay Antal Fő Ispány Urnak előtülése alatt Választó Gyűlés tartatott, mellyben Nagyságos Földeáki Návoy János Kir. Tanácsos Ur, sok esztendőig ditséretesen viselt Vice Ispányi hivataljában meghagyatott; Fő Notáriussá lett Ts. Nyeki Mihály Ur; Vice Notáriussá Varga Mátyás Ur; Fő Szolga Biróvá Tarnay Mihály Ur; Tiszteletbeli Fő Biróvá Szalbek Ur; Vice Szolga Biróvá Dániel János Ur; első Eskütté Salka Ferencz Ur; második Eskütté Tömösváry József Ur; Fő Fiskálissá Szillessy Pál Ur; Vice Fiskálissá Szabó János Ur; Fizetésben lévő Assessorokká T. Varga Gergely, és Ifjú Vertits József Urak. Fő Adószedővé Sátor János Ur; Számvevőve Sarkady Fer. Ur; Archiváriussá Bosnyák Benedek Ur; Katonai Biztossá H. jabb Fehérvári Mihály Ur; Bátorisági Biztossá Gál Mihály, és Kövér József Urak.

Körmötről Jun. 3-dik hetében: —

„Itt nálunk nagyon hideg idők járnak. Május' vége felé elhagyánk vala a' fűtést, de mivel Medárd napja esővel jött, azolta minden nap esik az eső, mely által a' levegő ég úgy meghűlt, hogy kéntelenek vagyunk egyre fűtetni.“

(Mi, A ustriából az egész Juniusról hasonlót írhatunk.

Po'son Jul. 3-dikán: — A' múlt hónap. 23-dikán érkezett ide a' Komáromi Magyar Játzó Társaság, Kilényi Ur igazgatása alatt, és más nap első előadásával, egy eredeti Historiai Néző-Játékkal, ezen nevezet alatt: Mátyás Király Választása Szabó Dávid (László)tól; bennünket megörvendeztetett. Ezt megelőzte, a' Kovacsóczy T. M. Ur által készített, buzgó hazafi érzést lehellő Előszó Thália békőszöntőse tziim alatt, melyet Erd. Olvasóinkal közölni fogunk. Még ezelőtt ezen nevezetes Sz. K. Varosban Magyar Theátroni darabok sohasem adattak; voltak a' nézők közt, kik nemzeti nyelvünkön hangzó Játékot még nem láttak: de ha köztök, a' mi ugyan nem hihető, valaki olyan találatott, ki hazai nyelvünknek erejéről kétkelkedett volna, azt már ezen első Játék is meggyőzte a' felől, hogy Árpád unokáinak lelkis nyelvek, szinte úgy béjlik a' Thália, és Melpomene Templomokba, mint akár-melly Nemzeté. Ugyan is az említett Darabban, Szentpétery Ur, ki Szilágyi Mihály', Lang Ur, ki Gara László', Nagy Ur, ki a' Cseh Király', Vásárhelyi Ur, ki Utylaki Miklós', Bartzu Ur, ki Madróczy személyeiket játzozták, szóval mindnyáján Férjfiak és Aszszonyok, u. m.

Dellné Aszsz. az Er'sebet, és Etsedi Josefa, a' Cseh Király Leánya személyeiket viselők, eleven, és szép módú előadásaikkal, az egész Publikumnak kedvét megnyerték. — Júl. 25-dikén Gróf Benyovszki banúj kellemes tünemény sokszorozta tegnapi örömtinket; mert Dériné Aszsz. Afanásiát olly hájzolban 's rollja egész characterének tökéletes felfogásánál fogva, olly tisztasággal, és pontos-sággal adta, hogy a' leg komolyabb várakezésnak is annyira megfelelt, hogy a' Publikum egy szívvel szájjal megesmer-vén érdemét, legelsőben ötöt hívta elő, ki is a' húzomos Bravo! 's Helyesen!! hiáltások miatt darab ideig szóhoz nem jöhetett. Vásárhelyi Ur, mint Benyovszki, sokkal kitettzőbb lett volna nem ily derék Afanasia mellett. Szentpétery Ur, mint Stephanov minden ditséretet érdemelt; a' többek is eléggé jól viték felvett személyeiket. — Jun. 26-dikán a' Nagy Zúrza varban, a' fordító Lang Ur nagy betsü Veteranusunk, olly elevenséggel, 's kimerítve adta Selicourt, hogy őt, e' darab férjfi koronájának méltán nevezhetjük; párjáiul pedig szint olly méltán adhatjuk Dériné Aszszonyt (Boriska), Nagy Ur (Lákostói), 's Dellné Aszsz. (a' Felesége) olly helyesen eleget tettek rolljoknak, hogy minden józan várakezésnak tökéletesen megfelelénék. Etsedi Josefa (Doris), 's Vásárhelyi Ur (Hurbos Firi) ditséretet érdemlenek; jó lett volna különben utóbbinak, több simútságot kötni felvett személyéhez. Szentpétery Ur (Lákostói Májor) kielégíteit; Sikoja Ur (Lafleur), 's Abday Ur (éjjeli ör) igyekeztek. — Jun. 27-dikén a' Hív-ség Győzedelmében telyes méltó-sággal játzozt Kilényi (Corvinus Mátyás) (mert nem Ur a' czédulán? holott meg-

szízeltesre többszeresen érdemes) Lang (Rozgonyi), és Szentpétery (Zapolya) Urakat is igen érdemek szerént jutalmaztá a taps, a' Brávó! 's Helyesen!! kiáltások. Bartza Úrnak (Ulászló) szép igyekezete megmutatta, mit várhat tőle a' Magyar Játékszin. — Jun. 29-dikén nagy mértékben nyerte meg újra e' Társaság számos Nézőknek meglelégedéseket Kotzebuenak Bak Özével. Az előadás olly remek volt, hogy még azok is, kik magában a' napban is szennyet keresnek, abban semmi hibát nem találhattak. Kilényi Ur a' Gróf, Szentpétery Ur pedig az öreg árendás' characteröket, egész a' bánulásig való jóltalálással képezték. A' köz kedvességet nyert Deriné Aszszony az özvegy Báróné rolljában, ismét új példáját adta igaz mivézi talentóának, 's megbizonyította, hogy azon köz meglelégedést, mellyel közönségesen fogadtatik, egész kiterjedésben megérdemli. Ezen napon a' több Tagok is szép bizonyosságát adták iparkodásaiknak. — Jul. 1-jén A' Tatárok Magyar Országban Kisfaludy Károly Ur eredeti munkája. Szentpétery Ur (Bebek Sigmund) igaz színekkel festette az igaz Hazafit, 's a' szerető Atyát; Deriné Aszsz. pedig (Zelmira) a' szerelem és kötelesség dühösködéséből eredt önnelzánást mély érzéssel, 's köz megindulással adta előnkbe. Nem hagyott semmi kivánni valót hátra, főképp azon megjelenése, midőn szerette Elekjét az Emelka karjai közt találja, melyet az egész Publicum köz tapsal fogadott. Bartza Úrról (Kobuth) örömmel megújítjuk a' Hivség Gyözedelme alatt tett emlékezésünket. — Jul. 2-dikán. A' Szerelem Gyermeke Kotzebuetól. Ha várattól lepett meg a' Bak Öznek előadása; felyül-haladta a' mai minden várakozásainkat. Lehetetlen ugyan Szentpétery Úrról (Báró Vadligeti), és Deriné Aszszonyról (a' Leánya), Kilényi Úrról (Bodnár Ferentz) különösen nem emlékeznünk; de meg kell azt is vallanunk, hogy a' Publicum igen igazságos Bírónak mutatta magát, midőn a' Játék végével, méltán érdemelt jutalmúl minden Játszókat kihivott. Külömben pedig nem lehet azon serkentést tzelző, de tapasztalás szerént többször tökéletesedést gátló elbizásvezető szokást jóvallanunk, mely szerént, némellyek, a' tsekély, sőt olykor hibás előadásokat is tapsolással koronázzák. Jobb árra szoktatnunk Játszóinkat, a' közös haszonért, 's gyönyörűségért, hogy igaz jussal igyekezzenek megszerezni a' Brávót. Szívünköl óhajtjuk végre, hogy az Érd. Publicum, tekintvén e' Társaságnak szorgos igyekezetét, és valódi szép előmentelét, azon lelkesedést, mellyet eddig mutatott, továbbra is számos megjelenésével bizonyítaná!

A' Marmahúsnak fontja, Bécsben, Júliusra, 18 krajtzárra határozottatott.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Nemes Stöckholzer Hirschfeld Felix.

(Ober-Passauer - Hof. Nro. 396.)